

**Szakmai beszámoló az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete szakmai
továbbképzési programjának megvalósításáról a 2021-es évben
(VI/3525/2021. sz. Támogatói okirat)**

A Könyvtári Intézet az 1997. évi CXL. törvény 60. § (3) bekezdés a) pontja és a 30/2014. Emmi-rendelet 8. § (3) bekezdés d) és f) pontja alapján végzi a hazai könyvtáros szakemberek képzését, továbbképzését, a továbbképzési tanfolyamok engedélyeztetését és szervezését, valamint támogatja a határon túli magyar könyvtárosok anyanyelvű képzését. A könyvtáros-továbbképzés 2021-es évre készített tervezete a korábbi évekhez hasonlóan figyelembe vette az ágazati irányítás társadalom- és szakmapolitikai céljait, és a változó társadalmi-gazdasági környezetre hatékony reagálási lehetőséget biztosított a könyvtárosoknak. A képzések során eredményesebb munkavégzést elősegítő információkat, ismereteket és készségeket adtunk át, mindez erősíti a szakterületi identitást, kibontakoztatja a kultúra jóléti, társadalomfejlesztő és gazdasági teljesítményt fokozó hatásait. A feladat teljesítését erősen befolyásolta a 2021-es év covid-19-es járványügyi helyzete: a hagyományos jelenléti képzési formát több tanfolyami alkalom esetén valós idejű online vagy blended forma váltotta fel.

A képzések szervezése és lebonyolítása a Könyvtári Intézet Könyvtári Szak- és Továbbképzési Osztályának a feladata. A tanfolyamok szervezése során a képzési dokumentáció részeként rendelkezésre állt a segédkönyvtáros-képzés és valamennyi továbbképzés képzési programjának részletes leírása, a kötelező és ajánlott irodalomjegyzék, a résztvevők által az elektronikus jelentkezés után kinyomtatott, papíralapú jelentkezési lapok, felnőttképzési szerződések, jelenléti ívek, órarendek, oktatói és résztvevői elégedettségmérő kérdőívek és szöveges, valamint statisztikai összesítéseik *(utóbbiak elérési útvonalát lásd a 3. sz. táblázatban)*. A képzések résztvevők általi sikeres befejezését megfelelt minősítésű, tanúsítvány elnevezésű okirat, átvételét a visszaérkezett elismervény igazolja.

A tanfolyamok oktatóinak a képzésekben való közreműködésre vonatkozó kompetenciáit a szakmai képzési program megvalósítása érdekében benyújtott kérelmekben rögzítették, a kiadott minisztériumi hatósági képzési engedélyek és a legmagasabb iskolai végzettségüket (az adott képzés jellegének megfelelően: informatikus könyvtáros, könyvtáros, könyvtárpedagógia-tanár, szakinformátor, restaurátor, jogász, közgazdász, nyelvtanár, gazdasági mérnök stb.) igazoló, hitelesített felsőfokú oklevélmásolatok

garantálják. Gyakorló könyvtárosok, könyvtári közép- és felső vezetők, a felsőoktatásban közreműködő oktatók, legtöbbjük pedagógiai vagy andragógiai végzettséggel is rendelkezik. A tanfolyami órák megtartását valamennyien a képzési dokumentációhoz tartozó haladási naplók aláírásával igazolták.

A minisztérium a 2021-es év képzéseinek megvalósításához 17,2 millió forint összegű továbbképzési támogatást nyújtott. A támogatási összeg ugyan igen későn érkezett meg, a tervek megvalósítását azonban az év elején megkezdhattuk anyaintézményünk, az Országos Széchényi Könyvtár forrásainak segítségével.

A költségvetési keret felhasználását több nagyobb egységben valósítottuk meg:

- *akkreditációs díjak,*
- *a segédkönyvtáros-képzés és az engedélyezett továbbképzések megvalósítása,*
- *a határon túli magyar könyvtárosok továbbképzéseinek megvalósítása,*
- *szoftverek verziófrissítésének beszerzése az e-tananyagokkal foglalkozó továbbképzésekhez.*

[...]

A határon túli magyar könyvtárosok továbbképzéseinek megvalósítása

A Könyvtári Intézet a határon túli továbbképzések szervezésével a jogszabályi előírások mellett a minisztérium által 2007-ben elfogadott Határon túli könyvtárak fejlesztési programja (<https://ki.oszk.hu/dokumentumtar/hataron-tuli-konyvtarak-fejlesztési-programja>) alapján foglalkozik. Az évekkel ezelőtt pályázatok és NKA-forrás segítségével biztosított képzési tevékenység az utóbbi években beépült a továbbképzési támogatásba, bár a megvalósítás intenzitását negatívan befolyásolta a járványügyi helyzet. Ugyanakkor örömmel vettük tudomásul, hogy partnereink online tanfolyamokon is szívesen részt vesznek, így egy helyszínen, a sepsiszentgyörgyi megyei könyvtárban járt oktatónk személyesen, öt alkalommal pedig online formában zajlottak a tanfolyamok (*részletesen lásd a 8. sz. táblázatban*).

A támogatási forrást a programok oktatói honoráriumaira és utazási költségeire fordítottuk.

Budapest, 2022. február 17.

A 2021-ben megvalósított határon túli továbbképzések

A határon túli képzés címe	A határon túli partner	A határon túli képzés időpontja	A tanfolyami résztvevők száma
A szerzői jog a gyakorlatban	Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete (Felvidék)	2021. április 27. (online)	21
Bevezetés a minőségmenedzsmentbe	Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Zenta (Vajdaság)	2021. május 11. (online)	15
Álhírek, webbiztonság, internetes zaklatás	Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete (Felvidék)	2021. május 18. (online)	25
A pandémia okozta szervezeti változások kezelésétől a szolgáltatásfejlesztés lehetőségéig	Bod Péter Megyei Könyvtár, Sepsiszentgyörgy (Erdély)	2021. szeptember 20-22.	17
Mesélj nekem E'meséről	Kovászna Megyei Pedagógusok Háza Sepsiszentgyörgy (Erdély)	2021. október 25.	18
Fröccsműhely és ször(p)parti	Kovászna Megyei Pedagógusok Háza Sepsiszentgyörgy (Erdély)	2021. október 26.	18
Összesen	4 helyszín	6 alkalom	114 fő